

Narkotikarelaterede dødsfald

Opgørelse og analyse af data for 2020

Narkotikarelaterede dødsfald

Opgørelse og analyse af data for 2020

Foreliggende analyse beskriver udviklingen i antallet registrerede narkotikarelaterede dødsfald gennem årene. Analysen udgør en del af delrapport 4 der indgår i Narkotikaårsrapporten. Analysen om de narkotikarelaterede dødsfald udkommer nu først, da øvrige data til delrapport 4 endnu ikke er klare. Delrapport 4 udkommer med alle opdaterede data om sundhedsrelaterede konsekvenser ved stofbrug senere på sommeren.

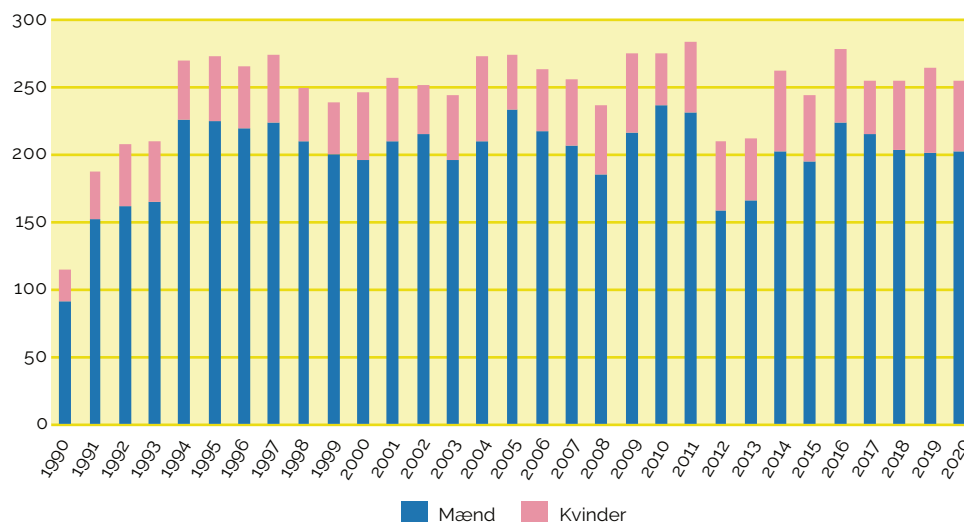
Sundhedsstyrelsen, 9. juni 2021

Opgørelse baseret på Rigspolitiets opgørelse

Fra midten af 90'erne har antal dødsfald omfattet af Rigspolitiets opgørelse ligget nogenlunde konstant, dog med årlige udsving (se tabel 4.2. i annekset). I 2020 blev der registreret 256 narkotikarelaterede dødsfald, hvilket var lidt færre end i 2019, hvor der blev registreret 268 narkotikarelaterede dødsfald¹, men på samme niveau som i 2018, hvor antallet også var 256. I opgørelsen er både personer med gyldigt CPR-nummer med og uden fast bopæl i Danmark samt personer med erstatnings CPR-nummer, dvs. udenlandske statsborgere, inkluderet. I alt var der registreret 5 personer med et erstatnings CPR-nummer i 2020. Af de 256 dødsfald i 2020 var 79 pct. mænd (203 personer) og 21 pct. var kvinder (53 personer).

Gennemsnitsalderen ved død er i mange år steget. I 1993 var gennemsnitsalderen 33 år, mens den i 2020 var 41,7 år, hhv. 40,9 år for mænd og 44,5 år for kvinder. Gennemsnitsalderen er dog faldet sammenlignet med i 2019, hvor den var 43,3 år. Andelen af unge under 30 år udgjorde 21,1 pct. af samtlige narkotikarelaterede dødsfald i 2020. Andelen var 17,4 pct. i 2019, 17,5 pct. i 2018, og 19,7 pct. i 2017.

FIGUR 1. NARKOTIKARELATEREDE DØDSFALD 1990-2020

Kilde: Rigspolitiet, 2021

Ud af de 256 dødsfald i 2020 skyldtes 189 (73,8 pct.) forgiftninger med ét eller flere stoffer, mens 67 (26,2 pct.) skyldtes anden form for narkotikarelateret død - fx anden ulykke end forgiftning, sygdom eller en ukendt dødsårsag. Andelen af forgiftninger var i 2020 lidt højere sammenlignet med i 2019, hvor andelen var på knap 68 pct.

I tabel 4.3. angives det stof som retsmedicinerne klassificerer som hovedårsag til forgiftningen. I langt de fleste forgiftningsdødsfald er der tale om, at flere stoffer medvirker til forgiftningen – det vil sige, at mere end ét stof blev fundet i en dødelig dosis. Andre stoffer, som også kan påvises hos den afdøde, såsom benzodiazepiner, alkohol m.m., registreres også.

¹ Tallet er revideret med tre dødsfald i forhold til Narkotikasituationen i Danmark, delrapport 4 fra 2020

TABEL 1 FORGIFTNINGSDØDSFALD BLANDT PERSONER MED ET STOFMISBRUG I 2020 GRUPPERET EFTER DEN FORMODEDE VÆSENTLIGSTE DØDSÅRSAG

Dødsårsag	Antal	Andel (%)
Heroin/morfin i alt	39	7,9
Heroin/morfin	15	4,2
Heroin/morfin/metadon	8	0,0
Heroin/morfin/kokain	0	8,9
Heroin/morfin + andet	17	20,5
Metadon i alt	80	21,6
Metadon	41	20,5
Metadon + andet	39	42,1
Andet	70	36,8

Kilde: Rigspolitiet, 2021

Gruppen af "andet" indeholder blandt andet gruppen "Andet specificeret", og hvor der ofte er tale om blandingsforgiftninger, og hvor antipsykotisk medicin, clonazepam og andre benzodiazepiner samt alkohol typisk er påvist. Endvidere indeholder denne gruppe dødsfald med stoffer såsom amfetamin og kokain. Disse dødsfald er vist i nedenstående tabel 4.4. Er der i årene anført tegnet "-", betyder det at der har været ingen eller under 5 dødsfald i stofkategorien det pågældende år, og data ikke vises pga. mulighed for personificering.

TABEL 2 SPECIFICERING AF FORGIFTNINGSDØDSFALD MED AMFETAMIN, KOKAIN OG MDMA BLANDT PERSONER MED ET STOFMISBRUG I ÅRENE GRUPPERET EFTER DEN FORMODEDE VÆSENTLIGSTE DØDSÅRSAG.

	2016	2017	2018	2019	2020
Amfetamin	6	-	-	6	6
Kokain	6	13	12*	12	8
MDMA (ecstasy og ecstasylignende stoffer)	-	-	9	-	-

Kilde: Rigspolitiet, 2021

*Justeret i forhold til tidligere årsrapport

Det er i øvrigt væsentligt at fremhæve, at der er tale om et udbredt blandingsbrug, blandt dem der dør. Mellem 4 til 5 stoffer påvises i gennemsnit i samtlige forgiftningsdødsfald, og både stoffer i dødelig dosis og andre stoffer/alkohol påvises i blodet hos de afdøde.²

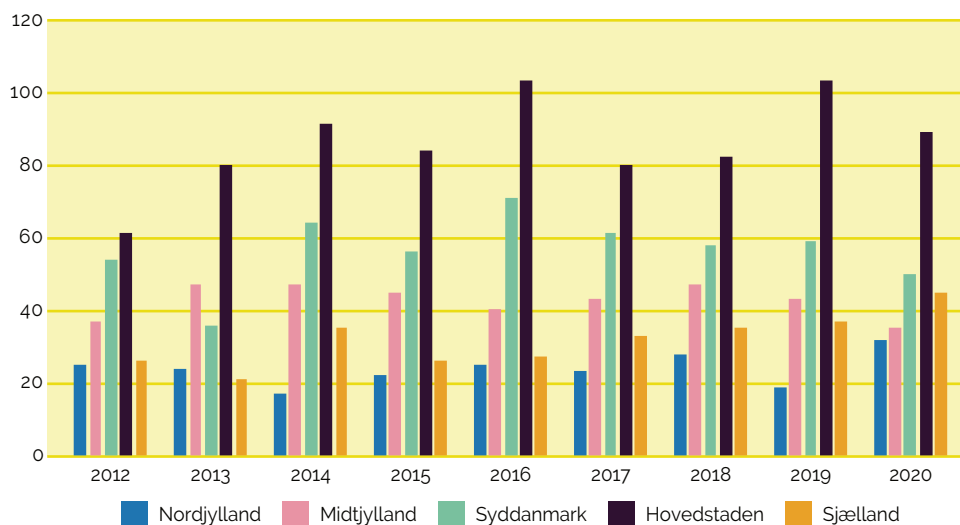
Geografiske forskelle

Udviklingen i samtlige antal narkotikarelaterede dødsfald for perioden 2010–2020 fordelt på regioner samt for de store kommuner, med flest dødsfald fremgår i nedenstående figurer samt tabeller i annekset. Opgørelsen er baseret på den bopælskommune, personen med stofmisbruget var registreret i på død tidspunktet, og ikke hvor dødsfaldet fandt sted. I de tilfælde hvor en person er registreret med et erstatningsnummer, vil det ikke være muligt at tilknytte en bopælskommune.

Københavns Kommune er den kommune med det højeste antal narkotikarelaterede dødsfald i 2020, efterfulgt af Odense og Aalborg. Sammenlignet med i 2019, ses et fald i narkotikarelaterede dødsfald i 2020 i Københavns Kommune, Aarhus, Odense og Vejle. Se endvidere tabel 4.6 i annekset.

² Kirsten Wiese Simonsen et al. "Fatal poisoning among drug users in Denmark in 2017". *Dan Med J*, 2021.

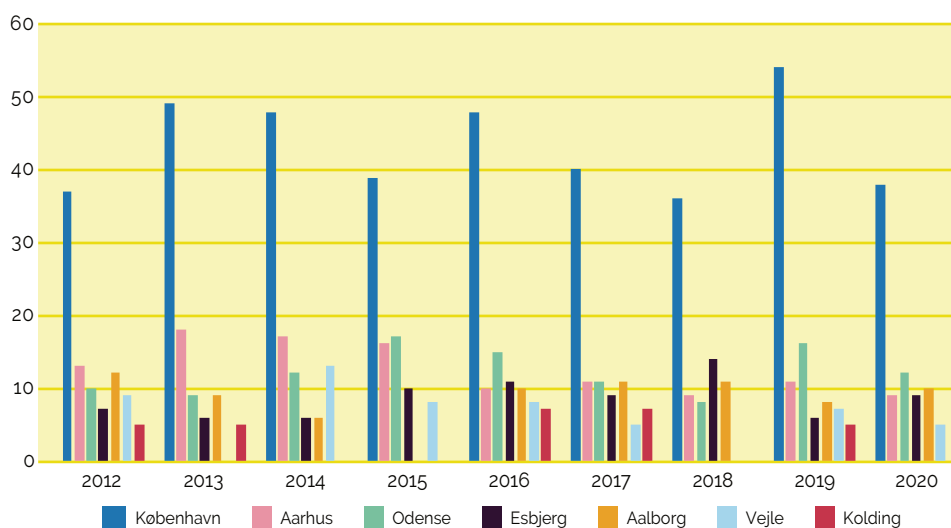
FIGUR 2. NARKOTIKARELEREDE DØDSFALD FORDELT PÅ REGIONER

Kilde: Rigspolitiets opgørelse sammenkørt med CPR-registeret, 2021

Note: For 5 personer i 2020, var det ikke muligt at koble oplysninger om regionskode på, og indgår derfor ikke i denne figur.

FIGUR 3. NARKOTIKARELEREDE DØDSFALD FORDELT PÅ UDVALGTE KOMMUNER

Kilde: Rigspolitiets opgørelse sammenkørt med CPR-registeret, 2021

Supplerende tabeller

TABEL 3. NARKOTIKARELATEREDE DØDSFALD I PÅGÆLDENDE ÅR. RIGSPOLITIETS OPGØRELSE. FORDELING EFTER KØN

År	I alt	Mænd	Kvinder		År	I alt	Mænd	Kvinder
1981	148	113	35		2001	258	211	47
1982	134	107	27		2002	252	216	36
1983	139	110	29		2003	245	197	48
1984	158	125	33		2004	275	211	63
1985	150	116	34		2005	275	234	41
1986	109	88	21		2006	266*	218	46
1987	140	116	24		2007	260**	207	50
1988	135	107	28		2008	239*	186	51
1989	123	99	24		2009	276	217	59
1990	115	91	24		2010***	276	237	39
1991	188	153	35		2011	285	232	53
1992	208	162	46		2012	210	159	51
1993	210	166	44		2013	213	167	46
1994	271	227	44		2014	263	203	60
1995	274	226	48		2015	245	195	50
1996	266	220	46		2016	279****	225	54
1997	275	225	50		2017	256****	216	40
1998	250	210	40		2018	256****	204	52
1999	239	201	38		2019	268****	204	64
2000	247	197	50		2020	256	203	53

Kilde: Rigspolitiet, 2021

*Køn uoplyst for 2 personer

**Køn uoplyst for 3 personer

***Justeret for det totale antal dødsfald

****Justeret i forhold til tidligere årsrapporter

TABEL 4. NARKOTIKARELATEREDE DØDSFALD FORDELT PÅ REGIONERNE I PÅGÆLDENDE ÅR. RIGSPOLITIETS OPGØRELSE.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nordjylland	25	24	17	22	25	23	28	19	32
Midtjylland	37	47	47	45	40	43	47	43	35
Syddanmark	54	36	64	56	71	61	58	59	50
Hovedstaden	61	80	91	84	103	80	82	103	89
Sjælland	26	21	35	26	27	33	35	37	45

Kilde: Rigspolitiet 2021

*Justeret i forhold til tidligere årsrapporter

Note: For 5 personer i 2020, var det ikke muligt at koble oplysninger om regionskode på, og disse indgår derfor ikke i denne tabel.

TABEL 5. NARKOTIKARELATEREDE DØDSFALD FORDELT PÅ UDVALGTE KOMMUNER I PÅGÆLDENDE ÅR.
RIGSPOLITIETS OPGØRELSE

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
København	37	49	48	39	48	40	36	54	38
Aarhus	13	18	17	16	10	11	9	11	9
Odense	10	9	12	17	15	11	8*	16	12
Esbjerg	7	6	6	10	11	9	14*	6	9
Ålborg	12	9	6	-	10	11	11	8	10
Vejle	9	-	13	8	8	5	-	7	5
Kolding	5	5	-	-	7	7	-	5	-

Kilde: Rigspolitiet 2021

*Justeret i forhold til tidligere årsrapporter

Note: For 7 personer i 2019, var det ikke muligt at koble oplysninger om kommunekode på, og disse indgår derfor ikke i denne tabel.

